

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Tutkimustietoa: Työpaikkaväkivalta terveydenhuoltoalalla

Jari Auronen, KTM

29.10.2018

Tutkimuksen taustaa

- Pro gradu -tutkielma: *Työpaikkaväkivalta ja työn lopettamishalut terveydenhuoltoalalla.*
- Tutkimuksen aineisto (N=271) koostuu Vaasan yliopiston ja Tehyn toteuttamasta *Hyvinvointi terveydenhuoltoalalla* -tutkimuskyselystä, joka lähetettiin satunnaisotannalla valituille Tehyn jäsenille tammikuussa 2017.
- Vastaajien keski-ikä 46,9 vuotta ja iän vaihteluväli 22 – 65 vuoden välillä.
- Sukupuolten välistä vertailua ei voitu suorittaa johtuen miesten liian pienestä osuudesta (3,3 %) aineistossa.
- Valtaosa kyselyyn vastanneista työskenteli kokopäivätyössä (90 %).

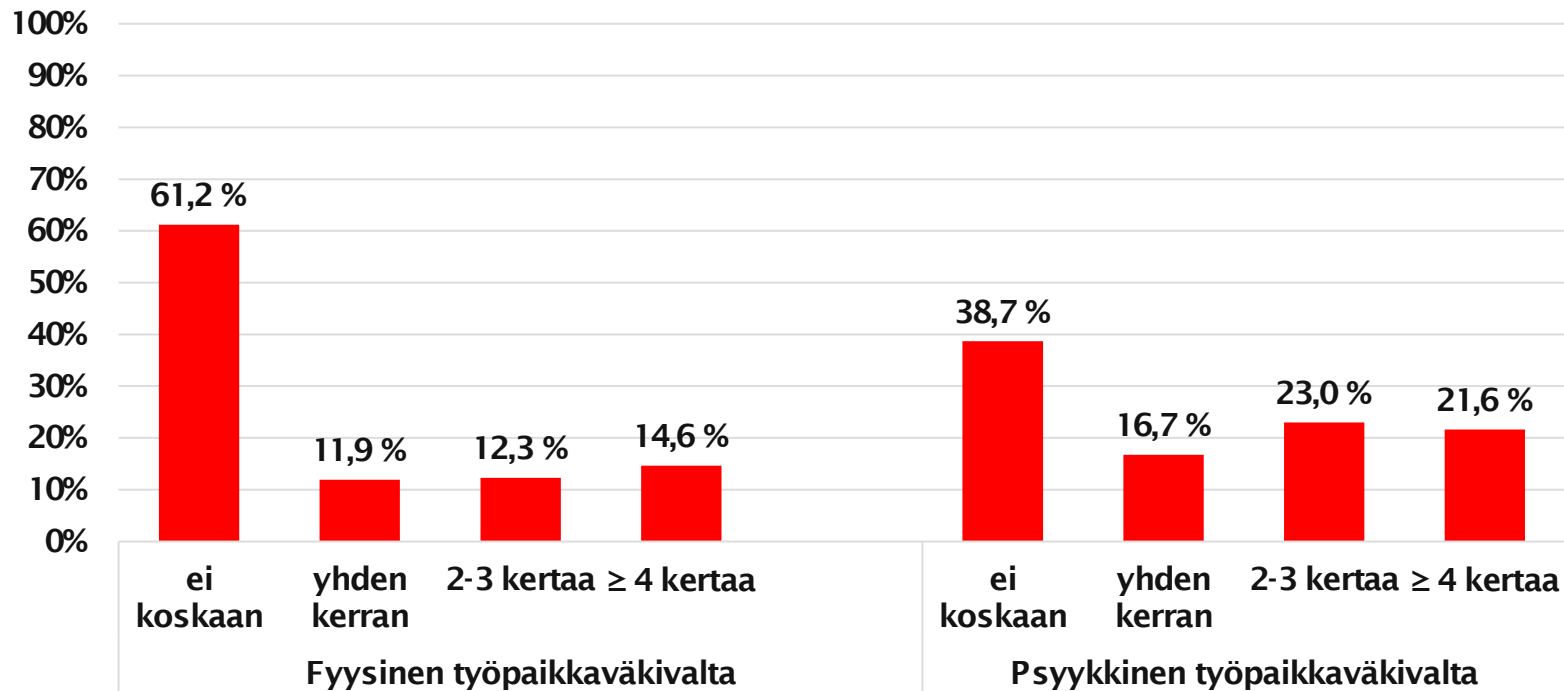
Työpaikkaväkivallan yleisyys

- **40,3 %** tutkimuskyselyyn vastanneista kertoi kokeneesta työpaikkaväkivaltaa työpaikallansa viimeisen 12 kuukauden aikana.
- Psykkisen työpaikkaväkivallan kokeminen oli yleisempää kuin fyysinen väkivalta, mutta molempien osuus oli merkittävä ja linjassa kansainvälisten tutkimusten kanssa.
- *"Useita tapauksia. Jatkuvaa työssäni. Sekava potilas uhkaa sanallisesti tai käy fyysisesti kiinni. Omaisten aggressiivinen käytös myös lisääntynyt. Uhkaava käytös, huutaminen ja syyttely. Useinkin sekavat potilaat tarttuvat, nipistävät, potkivat ja lyövät hoitajia tai ainakin yrittävät sitä. Tarvitaan useita hoitajia ja joskus vartija rauhoittamaan potilasta."*

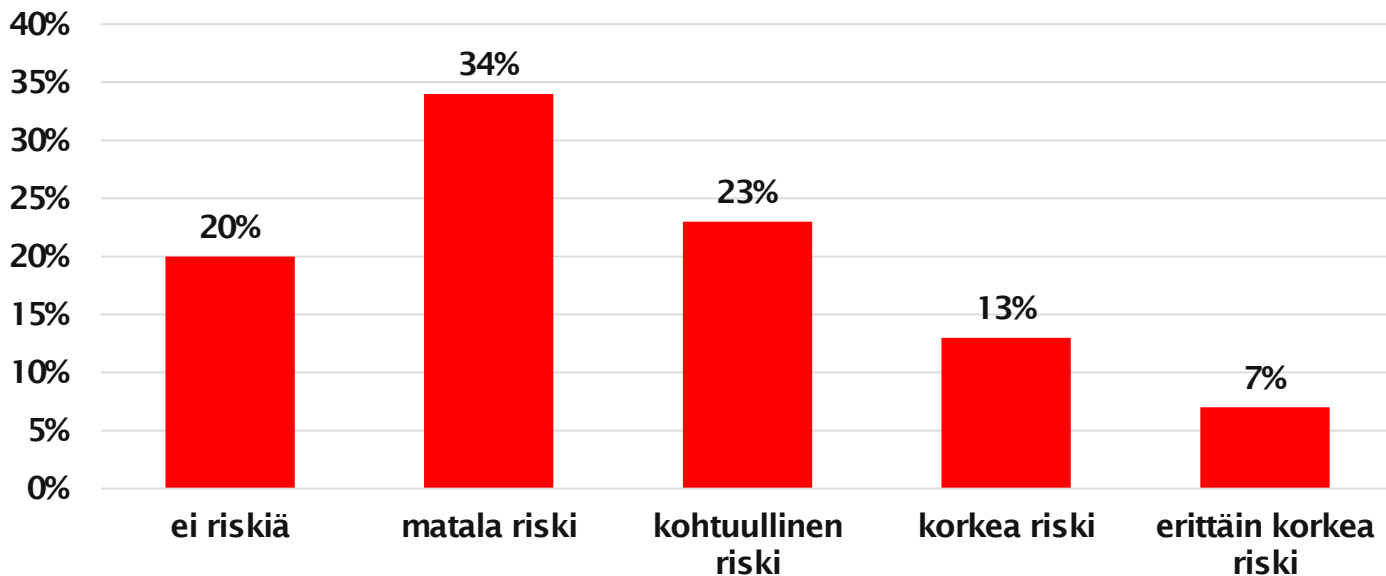

Fyysisen ja psyykkisen työpaikkaväkivallan kokeminen

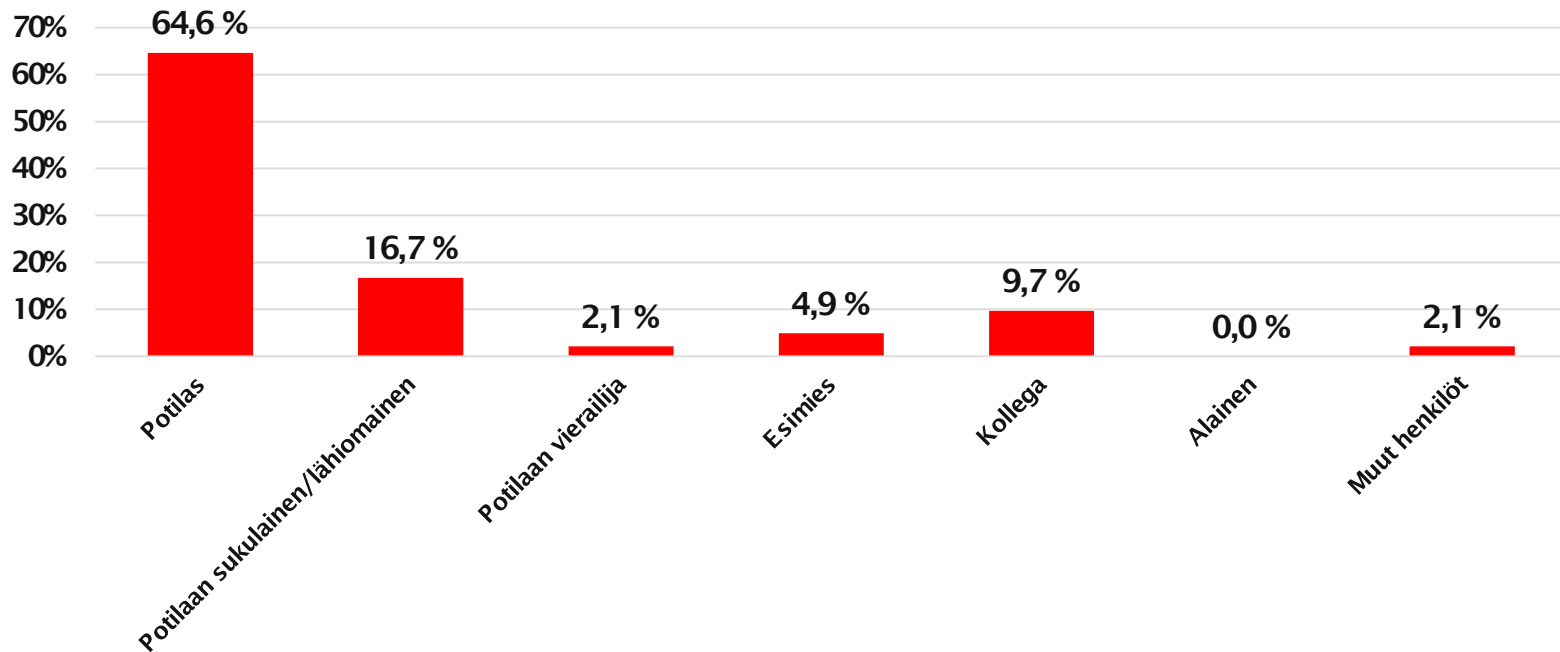

Vastaajien näkemys työpaikkaväkivallan riskisyydestä

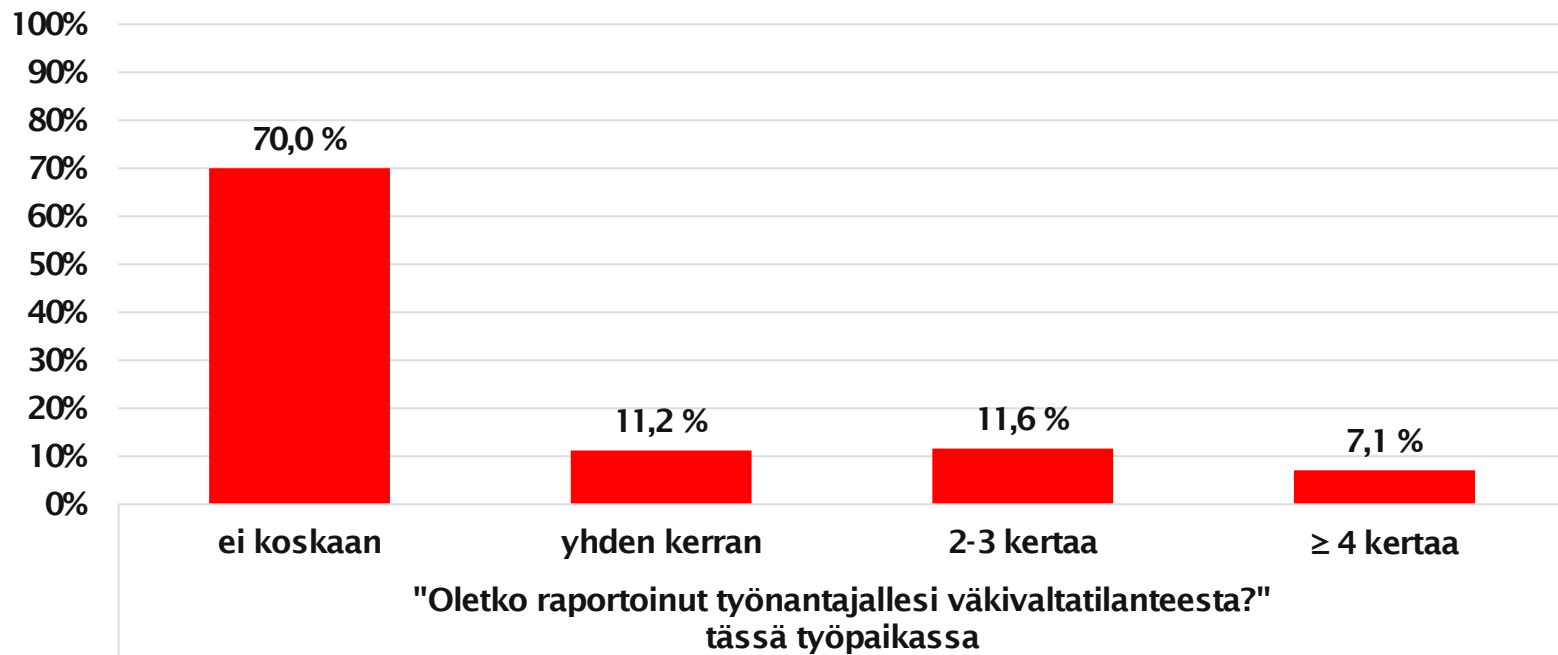

Työpaikkaväkivallan aiheuttajat

Väkivaltatilanteista raportointi

Työpaikkaväkivallan riskitekijät terveydenhuoltoalalla

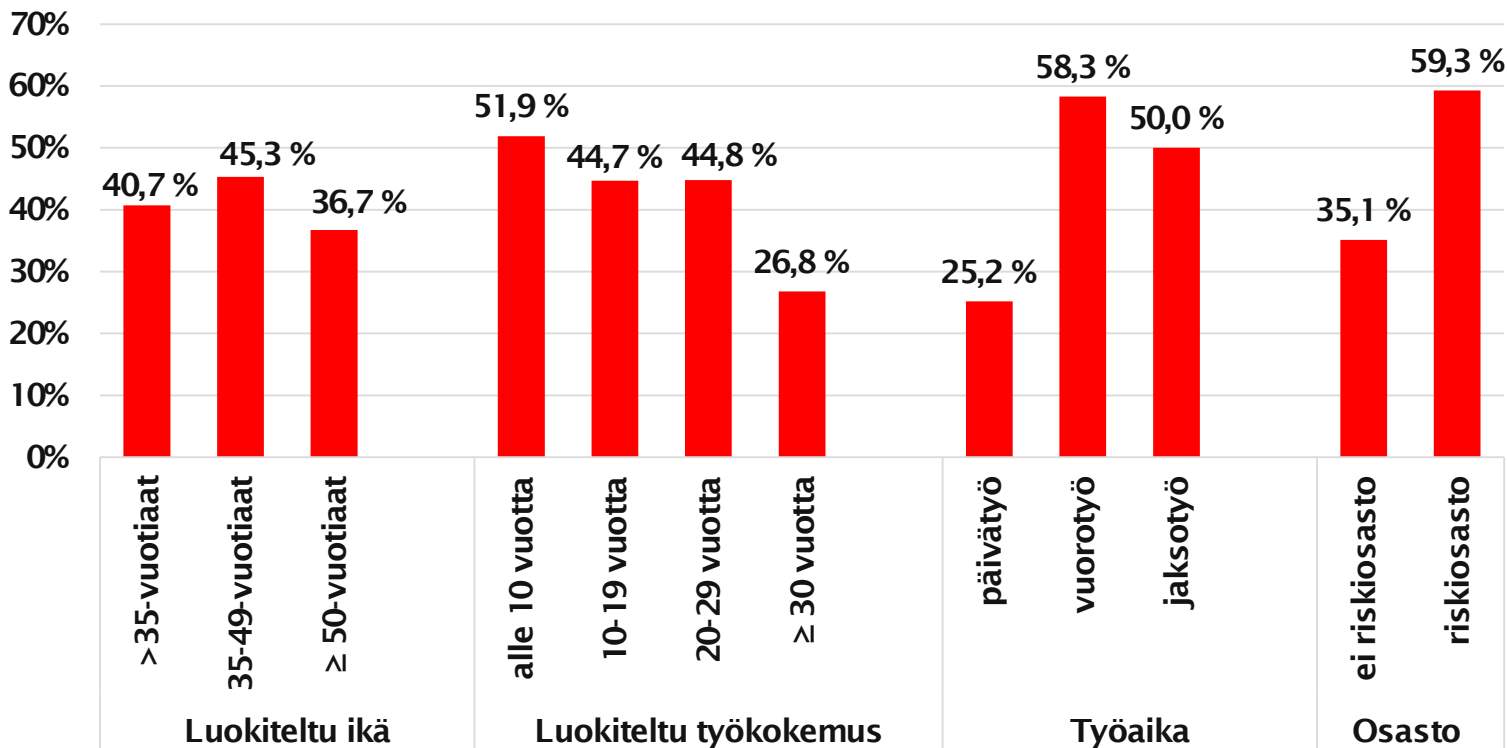
- Aiemmissa kansainvälisissä työpaikkaväkivallan tutkimuksissa on havaittu, että tietyt taustatekijät ovat terveydenhuoltoalalla tilastollisesti merkitsevässä positiivisessa yhteydessä työpaikkaväkivallan kokemisen yleisyyden kanssa. Aiemmissä tutkimuksissa tunnistettuja ns. työpaikkaväkivallan ”riskitekijöitä” ovat olleet:
  - Työntekijän nuori ikä
  - Vähäinen työkokemus
  - Vuorotyön tekeminen
  - Työskentely vanhustenhoidossa, mielenterveyden potilaiden parissa tai teho-osastolla/tehohoidossa (ns. työpaikkaväkivallan riskiosastot)

Työpaikkaväkivaltaa kokeneiden prosentuaaliset osuudet eri taustamuuttujien luokissa

Varianssianalyysin tuloksia

- Tämän tutkimuksen varianssianalyysin tulokset tukivat aiempia tutkimustuloksia työpaikkaväkivallan ”riskitekijöiden” osalta:
  - Nuoremmissa ikäluokissa työpaikkaväkivallan kokeminen oli tilastollisesti merkitsevästi yleisempää kuin yli 50 vuotiaiden hoitajien keskuudessa.
  - Vähemmän terveydenhuoltoalan työkokemusta omaavat hoitajat kokivat tilastollisesti merkitsevästi useammin työpaikkaväkivaltaa kuin kokeneemmat kollegansa.
  - Vuorotyötä ja jaksotyötä tekevät hoitajat kokivat tilastollisesti merkitsevästi useammin työpaikkaväkivaltaa kuin pääasiassa säännöllistä päivätyötä tekevät hoitajat.
  - ”Riskiosastoilla” (vanhustenhoito, mielenterveys ja tehohoito) työskentelevät hoitajat kokivat tilastollisesti merkitsevästi useammin työpaikkaväkivaltaa kuin ei-riskiosastolla työskentelevät hoitajat.

Työpaikkaväkivallan yhteys työn lopettamishaluihin

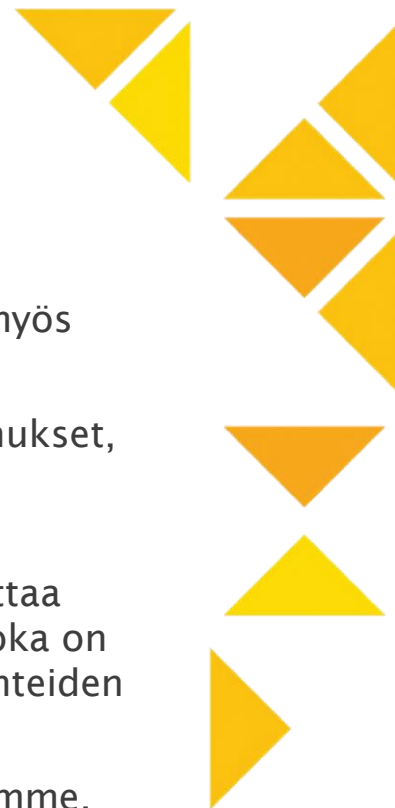
- Tutkimustulokset osoittivat, että koetulla työpaikkaväkivallalla oli tilastollisesti merkitsevä positiivinen yhteys työntekijän kokemiin työn lopettamishaluihin = **Mitä useammin vastaajat olivat kokeneet työpaikkaväkivaltaa, sitä enemmän he tunsivat myös työn lopettamishalujen tunteita.**
- Työn lopettamishalut = Työntekijän tietoista ja harkittua aikomusta etsiä uutta työtä toisesta organisaatiosta, sekä halua jättää nykyinen työpaikka/toimiala pysyvästi taakseen.
- *”On uudelleenkoulutauduttava kokonaan erilaiselle alalle. Sellaiselle, jossa ei joka päivä joudu antamaan paloja itsestään niin, ettei jaksa enää huolehtia läheisistään.”*

Johtopäätökset ja käytäntö

- Työpaikkaväkivalta on huolestuttavan yleinen ilmiö terveydenhuoltoalalla myös Suomessa.
- Työpaikkaväkivallan seuraukset ovat laajat → esim. Sairauspoissaolokustannukset, työhyvinvoinnin heikkeneminen, oikeudenkäyntikulut, vahingonkorvauskustannukset, rekryointikustannukset jne.
- Työpaikkaväkivallan yleisyyden ja erilaisten taustatekijöiden tutkiminen auttaa organisaatioita tunnistamaan työpaikkaväkivaltaan johtavia riskitekijöitä, joka on edellytys väkivaltariskien tehokkaammalle torjumiselle ja turvallisuuskäytänteiden paremmalle suunnittelulle.
- Fyysisesti ja henkisesti hyvinvoiva hoitohenkilöstö on arvokkain voimavaramme, kun haluamme turvata kattavan, turvallisen ja ensiluokkaisen terveydenhuollon myös tulevaisuudessa.

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Lopuksi

- Tarkemmat tulokset, teoreettinen viitekehys ja lähteet löydettävissä Pro gradu -tutkielmastani, joka on yleisessä jaossa Vaasan yliopiston tietokannassa.
- Kysymyksiä ja kommentteja?

Kiitos!

